

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Havlové a soudců Mgr. Jiřího Novotného a JUDr. Hany Zemanové ve věci

- a) a) žalobců: ; [jméno] [příjmení], narozený dne [datum]
bytem [adresa]
- b) b) [jméno] [příjmení], narozená dne [datum]
bytem [adresa]

oba zastoupeni advokátkou JUDr. Evou Janíkovou
sídlem Farní 19, 738 01 Frýdek - Místek

proti;

žalované:

; Ekonomické stavby s.r.o., IČO 25224476

sídlem Chotíkov 479, 330 17 Chotíkov

zastoupená advokátkou JUDr. Hanou Kapitánovou

sídlem Sady 5. května 296/36, 301 12 Plzeň

o zaplacení částky ve výši 1 356 607,50 Kč

o odvolání žalobců a žalované proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-sever ze dne 14. 12. 2018, č. j. 7 C 337/2012-842, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 14. 2. 2019, č. j. 7 C 337/2012-915

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Lamková

- II. Ve výroku II se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobcům částku 160 000 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, ve zbytku, to je co do zamítnutí částky 523 954,50 Kč, se výrok II potvrzuje.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů, a to částku 119 985 Kč k rukám žalobců a částku 315 733 Kč na účet soudu prvního stupně, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaná je povinna uhradit České republice na účet Okresního soudu Plzeň-sever státem zálohované náklady řízení v částce 106 996 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žalovaná je povinna uhradit České republice na účet Krajského soudu v Plzni státem zálohované náklady řízení v částce 5 195 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil soud prvního stupně žalované povinnost zaplatit žalobcům částku 672 653 Kč (výrok I) a co do částky 683 954,50 Kč žalobu zamítl (výrok II). České republice ve vztahu k žalobcům nepřiznal právo na náhradu státem zálohovaných nákladů řízení (výrok III). Konstatoval, že o náhradě nákladů řízení mezi účastníky, o znalečném znaleckého ústavu [právnícká osoba] a státem zálohovaných nákladech řízení bude rozhodnuto samostatným usnesením (výrok IV). Doplnujícím usnesením ze dne 14. 2. 2019, č. j. 7C 337/2012-915, pak rozhodl, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší (výrok I) a žalovanou zavázal uhradit České republice 50% státem zálohovaných nákladů řízení (výrok II).

2. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že mezi účastníky byla dne [datum] uzavřena smlouva o dílo [číslo] na základě které se žalovaná zavázala provést pro žalobce stavbu rodinného domu na pozemkové parcele [parcelní číslo] v k. ú. [obec]. Žalobci dílo převzali dne [datum]. Po předání díla započal běh tříleté záruční doby stanovené v souladu s ust. § 647 obč. zák. ve čl. VII bod 2 smlouvy o dílo. Během záruční doby žalobci po opakovaných reklamacích dne [datum] od smlouvy o dílo odstoupili. Žalovaná potvrdila převzetí písemné listiny o odstoupení žalobců od smlouvy dne [datum]. Odstoupením žalobci pokládali smlouvu za zrušenou a podle ust. § 457, 458 odst. 1 obč. zák. se po žalované domáhali vydání bezdůvodného obohacení, které jí ze zrušené smlouvy o dílo vzniklo. Soud prvního stupně nejprve posuzoval prejudiciální otázku platnosti odstoupení žalobců od smlouvy o dílo. Prvním rozsudkem ve věci samé ze dne 3. 11. 2017, č. j. 7C 337/2012-738, soud prvního stupně žalobu zamítl poté, co dospěl k závěru, že odstoupení žalobců od smlouvy o dílo bylo neplatné. Rozsudek soudu prvního stupně byl zrušen usnesením odvolacího soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 13Co 47/2018-786 Odvolací soud doplnil dokazování výsledkem pověřeného znalce znaleckého ústavu [právnícká osoba], který konstatoval, že stavba zhotovená žalovanou vykazuje větší počet vad podstatně narušujících statiku domu, jeho tepelně-izolační vlastnosti i předpokládaný estetický standard a s ohledem na tyto vady nemůže být řádně užívána. Za nejpodstatnější vady bránící řádnému užívání stavby označil znalec ústavu absenci kotvení pozednice šikmých táhel v místě přiček podkroví, nekvalitně provedené zateplení podkrovních sádrokartonů, nefunkční folii střešní krytiny a vadnou instalaci parozábrany, resp. její narušení. S ohledem na charakter a závažnost uvedených vad bránících řádnému užívání stavby posoudil odvolací soud odstoupení žalobců od smlouvy o dílo právním úkonem ze dne [datum] za podmínek ust. § 648 odst. 2 věta druhá obč. zák. jako platné. Usnesením ze dne 7. 6. 2018, č. j. 13Co 47/2018-786, proto rozsudek soudu prvního stupně ze dne 3. 11. 2017, č. j. 7C 337/2012-738, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení za účelem doplnění dokazování již jen ve vztahu k otázce výše bezdůvodného obohacení, které mělo žalované ze zrušené smlouvy o dílo vzniknout. Protože v daném případě žalovaná zhotovila stavbu rodinného domu pro žalobce na jejich pozemku, nebylo dobře možné, aby si účastníci nároky ze zrušené smlouvy o dílo mezi sebou vypořádali způsobem předpokládaným v ust. § 457 obč. zák., tj. vrátili si navzájem plnění poskytnutá na základě smlouvy o dílo, a proto soud prvního stupně rozhodl o povinnosti žalované poskytnout

žalobcům peněžitou náhradu podle ust. § 458 odst. 1 věta druhá obč. zák. odpovídající rozdíl ceny díla, kterou žalobci žalované za zhotovení stavby zaplatili a majetkového prospěchu, kterého se ze zrušené smlouvy dostalo žalobcům. Závěr o tom, jakou cenu díla žalobci žalované po zohlednění více a méně prací zaplatili, převzal soud prvního stupně z rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 3. 2018, č. j. 12 VSOL 322/2017-35. Podle skutkových zjištění Vrchního soudu v Olomouci, která účastníci nezpochybovali, uhradili žalobci žalované cenu díla částkou 2 305 153 Kč. Spor mezi stranami se týkal především rozsahu majetkového prospěchu, kterého se ze zrušené smlouvy o dílo dostalo žalobcům. Žalovaná prosazovala, aby soud při stanovení jeho rozsahu vycházel z čl. X bod 3 zrušené smlouvy o dílo. Argumentovala tím, že dotčený článek smlouvy představuje ujednání účastníků ve smyslu ust. § 48 odst. 2 obč. zák. o tom, že odstoupením se smlouva o dílo od počátku jako celek neruší, ale ujednání o ceně díla zůstávají v platnosti. Podle z čl. X bod 3 zrušené smlouvy odpovídá dle žalované majetkový prospěch žalobců ze zrušené smlouvy o dílo sjednané ceně díla, tj. částce 2 305 153 Kč. Žalovaná nejvýše souhlasila s tím, aby od této částky byla odečtena částka 254 042 Kč odpovídající nákladům na odstranění vad díla stanovená posudkem znaleckého ústavu [právnícká osoba] Soud prvního stupně však posoudil čl. X bod 3 jako kolidující se zákonnou úpravou ochrany spotřebitele dle ust. § 52 a násl. obč. zák. a uzavřel, že v daném případě je čl. X bod 3 smlouvy zakázaným ujednáním podle ust. § 56 ods. 3 b) obč. zák., podle něhož jsou nepřípustná smluvní ujednání, která vylučují nebo omezují práva spotřebitele při uplatnění odpovědnosti za vady. Zdůvodnil, že daný článek smlouvy ve svém důsledku vylučuje možnost žalobců jako spotřebitelů uplatnit nárok na vrácení plnění ze zrušené smlouvy, a proto hodnotu majetkového prospěchu, kterého se ze zrušené smlouvy o dílo dostalo žalobcům, stanovil ve výši obvyklé ceny díla v místě a čase zjištěné posudkem znaleckého ústavu [anonymizováno] v částce 1 632 500 Kč již snížené o náklady na odstranění vad díla uplatněných žalobci v odstoupení od smlouvy z [datum]. Zdůvodnil, že má za to, že žalobci nemohou při stanovení majetkového prospěchu, kterého se jim dostalo ze zrušené smlouvy o dílo, uplatňovat odpočet nákladů na odstranění vad, které řádně nereklamovali. Za vady, které žalobci nereklamovali, a proto nemohou být zohledněny při stanovení jejich majetkového prospěchu ze zrušené smlouvy o dílo, označil soud prvního stupně absenci kotvení pozednice šikmých táhel v místě příček podkroví a odklon obvodové stěny ve druhém nadzemním podlaží od svislice o 25 mm. Výši bezdůvodného obohacení žalované ze zrušené smlouvy o dílo pak stanovil tak, že od ceny díla, kterou jí žalobci zaplatili žalované (2 305 153 Kč) odečetl majetkový prospěch žalobců ze zrušené smlouvy o dílo ve výše uvedené částce 1 632 500 Kč. Konstatoval, že bezdůvodné obohacení žalované ze zrušené smlouvy o dílo představuje částka 672 653 Kč (2 305 153 Kč - 1 632 500). Uvedenou částku uložil žalované zaplatit žalobcům a ve zbytku, tj. co do částky 683 954,50 Kč (1 356 607, 50-675 653) žalobu zamítnul.

3. Rozsudek soudu prvního stupně napadli žalobci i žalovaná včasným odvoláním.

4. Žalobci ve svém odvolání vytýkali soudu prvního stupně především nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Nesouhlasili s tím, že soud prvního stupně nezohlednil při stanovení hodnoty plnění, kterého se jim na základě zrušené smlouvy o dílo dostalo, vadu díla spočívající v odklonu obvodové stěny ve druhém nadzemním podlaží od svislice. Ve vztahu k vadě absence kotvení pozednice pomocí šikmých táhel namítali, že ji uplatnili jak ve vlastním odstoupení od smlouvy o dílo z [datum] s odkazem na znalecký posudek soudního znalce Ing. [jméno] [příjmení] ze [datum], [číslo] tak i v emailové komunikaci s jednatelem žalované [jméno] [příjmení] z [datum] a z [datum]. Argumentovali tím, že skutečnost, zda, popř. kdy, vady díla uplatnili, měla význam jen pro posouzení otázky platnosti jejich odstoupení od smlouvy o dílo, k níž již odvolací soud zaujal závazné stanovisko v předchozím zrušovacím usnesení, avšak při ocenění jejich majetkového prospěchu ze zrušené smlouvy o dílo musí být zohledněny všechny vady díla, bez ohledu na to, zda je reklamovali či nikoliv. Ohrazovali se proti tomu, že soud prvního stupně nevyhověl jejich důkaznímu návrhu na zpracování dodatku ke znaleckému posudku znaleckého ústavu [právnícká osoba], kterým by byly stanoveny náklady na odstranění vady odklonu obvodové stěny ve druhém

nadzemním podlaží od svislice a vůbec veškerých vad stavby bez ohledu na jejich předchozí uplatnění žalobci. Za situace, kdy soud prvního stupně tomuto jejich důkaznímu návrhu nevyhověl, navrhovali, aby odvolací soud při stanovení nákladů na odstranění vad díla vycházel z posudku znaleckého ústavu [anonymizována tři slova], který náklady na odstranění vad díla stanovil částkou 539 322 Kč na rozdíl od znaleckého ústavu [právnícká osoba], který je vyčíslil toliko v částce 254 042 Kč. Vypořádání se žalovanou ze zrušené smlouvy o dílo proto navrhovali provést tak, že by byla od ceny díla, kterou žalované zaplatili (2 305 153 Kč), odečtena částka odpovídající obvyklé ceně rodinného domu žalobců dle posudku znaleckého ústavu [právnícká osoba] nezohledňující náklady na odstranění vad (1 887 936 Kč) ponížená o náklady na odstranění vad díla stanovené nikoliv posudkem tohoto ústavu v částce 254 042 Kč, nýbrž posudkem znaleckého ústavu [anonymizována tři slova] v částce 539 322 Kč, (2 305 153 - (1 887 936 - 539 322)), tzn. navrhovali změnu napadeného rozhodnutí, podle níž by soud uložil žalované povinnost vydat jim bezdůvodné obohacení ze zrušené smlouvy o dílo v částce 956 539 Kč.

5. Žalovaná ve svém odvolání, které směřovalo proti výroku I napadeného rozhodnutí, opětovně zpochybňovala závěry odvolacího soudu o tom, že odstoupení žalobců od smlouvy o dílo bylo platné. Namítala, že vada absence kotvení pozednice pomocí šikmých táhel v místě příček podkroví je vadou jednoznačně a snadno odstranitelnou. Závěry znaleckého posudku ústavu [právnícká osoba] označila za nepodložené ověřovací výpočty a v tom důsledku nepřezkoumatelné. Odkazovala na závěry posudku Ing. [anonymizováno], který sama předložila. Argumentovala tím, že nebyl prokázán zákonný předpoklad platného odstoupení žalobců od smlouvy o dílo dle ust. § 648 odst. 2 obč. zák. a to, že dílo mělo více než tři vady bránící řádnému užívání stavby. Co se týče vady, která měla spočívat v nekvalitně provedeném zateplení podkrovních sádrokartonů, namítala, že tuto vadu odstranila, a to část v prosinci [rok] a další část v klimaticky vhodném období v květnu [rok], po jejím odstranění již tato vada nebyla ze strany žalobců reklamována, a proto ji žalobci žalované vytýkali v odstoupení od smlouvy o dílo neprávem. Obdobnou námitku vznesla žalovaná také ohledně vady spočívající v poškození hydroizolace v místě komína. Namítala, že žalobci po jejím řádném odstranění opravou dne [datum] tuto vadu znovu nereklamovali. Co se týče deformace porušení parozábrany, namítala žalovaná, že tato vada nebyla žalobci nikdy reklamována a nebyla a ani uplatněna jako důvod pro odstoupení od smlouvy dopisem z [datum]. Podle žalované představovala vadu díla ve vlastním slova smyslu pouze absence kotvení pozednice šikmých táhel a nekvalitní provedení zateplení podkrovních sádrokartonů. Ostatní soudem označené, vady“ pokládala toliko za poruchy vzniklé v důsledku výše specifikovaných dvou jediných vad díla. Požadovala, aby odvolací soud otázku platnosti odstoupení žalobců od smlouvy o dílo posoudil znovu při zohlednění námitek, které uplatnila v odvolání. Soudu prvního stupně dále vytýkala, že nezohlednil šikanózní podobu uplatňování práva žalobci podanou žalobou (ust. § 3 obč. zák.). Co se týče vlastní výše peněžité náhrady odpovídající hodnotě plnění, kterého se ze zrušené smlouvy o dílo mělo dostat žalobcům, trvala na tom, že je správné aplikovat čl. X, bod 3 smlouvy, jak se domáhala již před soudem prvního stupně, neboť při vypořádání závazků ze zrušené smlouvy je třeba vycházet primárně z režimu sjednaných a vzájemně odsouhlasených cen (ust. § 48 odst. 2 obč. zák.). Pokud si tudíž účastníci pro případ odstoupení od smlouvy o dílo sjednali, že se smlouva odstoupením některého z účastníků od počátku neruší, a to zejména ve vztahu k ujednání o ceně díla, je v situaci nezměněného právního názoru odvolacího soudu na splnění předpokladů pro odstoupení žalobců od smlouvy, možné částku odpovídající nákladům nezbytným na odstranění zjištěných vad díla stanovenou posudkem znaleckého ústavu [právnícká osoba] ve výši 254 042 Kč odečíst podle dohody stran výlučně ze sjednané ceny díla v částce 2 305 153 Kč včetně DPH. Navrhovala, aby odvolací soud napadené rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku I změnil a žalobu také co do částky 672 653 Kč zamítl, in eventum navrhovala, aby odvolací soud výrok II napadeného rozhodnutí potvrdil pouze co do částky 254 042 Kč a ve zbývajícím rozsahu, tj. co do částky 418 611 Kč, žalobu zamítl.

6. Odvolací soud z podnětu odvolání žalobců i žalované přezkoumal napadené rozhodnutí soudu prvního stupně včetně předcházejícího řízení (ust. § 212, § 212a o. s. ř.), za podmínek ust. § 213 o. s. ř. doplnil dokazování odborným vyjádřením znaleckého ústavu [právnícká osoba] ze [datum] doplněným vyjádřením z [datum] a dále výsledkem pověřeného znalce před soudem ke zdůvodnění rozdílu v ocenění nákladů na odstranění vad díla stanoveném znaleckým ústavem [anonymizována tři slova] a posudkem znaleckého ústavu [právnícká osoba] a dále především odborným vyjádřením znaleckého ústavu [právnícká osoba] k ocenění nákladů na odstranění vady stavby spočívající v odklonu zdi v druhém nadzemním podlaží od svislice včetně výsledku pověřeného znalce ústavu k této otázce a dospěl k závěru, že odvolání žalobců je zčásti důvodné, avšak odvolání žalované nikoliv.

7. Námitkami, jimiž žalovaná ve svém odvolání opětovně zpochybňovala naplnění zákonných předpokladů ust. § 648 odst. 2 obč. zák. při odstoupení žalobců od smlouvy o dílo, se odvolací soud zabýval již ve svém zrušujícím usnesení ze dne 7. 6. 2018 č. j. 13 Co 47/2018-786, na které z tohoto důvodu plně odkazuje. Z výsledku pověřeného znalce znaleckého ústavu [právnícká osoba] při jednání před odvolacím soudem dne [datum] vyplynulo, že stavba, kterou žalovaná pro žalobce zhotovila, vykazuje zásadní vady bránící jejímu řádnému užívání. K polemice žalované o exaktním počtu vad díla bránících jeho řádnému užívání je třeba uvést, že ust. § 648 odst. 2 obč. zák. vlastní počet takových vad zakládající právo objednatel na zrušení smlouvy o dílo nestanoví, ustálená praxe soudů však rozumí větším počtem vad alespoň tři vady ([příjmení], [anonymizováno], [příjmení], [anonymizováno], [příjmení], [anonymizováno], [příjmení] a [anonymizováno], Občanský zákoník. Komentář II. díl, 2.. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, [číslo] s.). Smysl ust. § 648 odst. 2 obč. zák. spočívá v právu objednatel zrušit smlouvu, porušil-li zhotovitel svou povinnost zhotovit dílo řádně a v předpokládané kvalitě podstatným způsobem, tj. do té míry, že dílo nemůže být pro větší počet vad, (nikoliv za všech okolností exaktně tří), užíváno smluveným způsobem nebo jinak řádně. Námitku žalované, že za vady díla je možno pokládat jen absenci kotvení pozednice pomocí šikmých táhel a nekvalitní provedení sádrokartonů, přičemž ostatní vady díla představují jen poruchy vzniklé v důsledku předmětných dvou vad, nemůže odvolací soud akceptovat. Občanský zákoník nerozlišuje mezi termínem vada a porucha a nároky z odpovědnosti za vady přiznává objednateli vždy, pokud zhotovená věc nemá vlastnosti vymíněné při zadání díla odpovídající jeho účelu sjednanému ve smlouvě, popř. při neexistenci těchto zvláštních požadavků zakotvených ve smlouvě, jestliže dílo neodpovídá standardnímu provedení. V řešeném případě vyplynulo z výpovědi pověřeného znalce znaleckého ústavu [právnícká osoba] před odvolacím soudem, že zjištěné vady díla (absence kotvení pozednice pomocí šikmých táhel v místě příček v podkroví, nekvalitně provedené zateplení podkrovních sádrokartonů, nefunkční fólie střešní krytiny a vadná instalace parozábrany) představují závažné vady bránící řádnému užívání stavby. Abstraktní úvahy žalované o tom, která z uvedených vad je důsledkem které vady, nejsou pro posouzení věci rozhodné. Ani námitky žalované, že žalobci všechny vady díla, na něž odkazují v odstoupení od smlouvy, před vlastním odstoupením od smlouvy u žalované nereklamovali, nepokládá odvolací soud za relevantní. Již v usnesení ze 7. 6. 2018, č. j. 13Co 47/2018-786, odvolací soud konstatoval, že pokud dílo vykazuje více odstranitelných vad bránících řádnému užívání věci, pak podle ust. § 648 odst. 2 obč. zák. není právo objednatel na odstoupení od smlouvy o dílo podmíněno dřívějším uplatněním nároku na odstranění těchto dílčích vad díla. Skutečnost, že dílo vykazovalo v době odstoupení žalobců od smlouvy závažné vady bránící užívání věci, byla v řízení prokázána především posudkem znaleckého ústavu [právnícká osoba] Co se týče vady absence kotvení pozednice pomocí šikmých táhel v místě příček v podkroví, znalecký ústav [právnícká osoba] ve shodě se závěry znaleckého ústavu [anonymizována tři slova], označil uvedenou vadu za nepřijatelnou z hlediska požadavku normy na odolnost, bránící řádnému užívání rodinného domu. S rozpory mezi závěry znaleckého ústavu [anonymizována tři slova] a znalce ing. [jméno] [příjmení], CSc., ve znaleckém posudku, který předložila žalovaná, týkajícími se uvedené vady, se znalecký ústav [právnícká osoba] vypořádal. Co se týče vady nefunkční fólie střešní krytiny, byla rovněž pověřeným znalcem znaleckého ústavu [právnícká osoba] při jeho výsledku před

odvolacím soudem [datum] označena za vadu bránící řádnému užívání stavby. Tato vada byla žalovanou odstraňována v opravném termínu dne [datum], odstraněna však nebyla, což potvrdil kromě znaleckého ústavu [právnícká osoba] také znalecký posudek znaleckého ústavu [anonymizována tři slova]. Znalecký ústav [právnícká osoba] následně za další vadu bránící řádnému užívání věci označil nekvalitně provedené zateplení podkrovních sádrokartonů, kdy dochází k promrzání sádrokartonu, což zabraňuje úniku vlhkosti z domu, kdy vznikají mokré mapy a plísňe na vnitřní straně podkroví. Také tato vada byla žalovanou odstraňována, nicméně odstraněna nebyla, což potvrdil znalecký ústav [právnícká osoba] stejně jako ústav [anonymizována tři slova]. Oba ústavy vadu označily za závažnou, významně ovlivňující tepelně technické vlastnosti celé stavby. Znalec znaleckého ústavu [právnícká osoba] ji slyšen před odvolacím soudem označil za bránící řádnému užívání stavby. Za další vadu, bránící řádnému užívání věci, označil znalec znaleckého ústavu [právnícká osoba] deformaci a narušení parozábrany, kdy její instalace neodpovídá projektu. Vzhledem k výše uvedenému ani opětovné námitky uplatněné žalovanou v odvolání nevedly odvolací soud k jinému závěru, než který přijal již v usnesení ze 7. 6. 2018, č. j. 13Co 47/2018-786, tj. že žalobci za daného stavu, kdy dílo vykazovalo výše specifikovaný větší počet zásadních a závažných vad bránících jeho užívání v předpokládaném standardu, měli právo zrušit smlouvu o dílo podle ust. § 648 odst. 2 obč. zák., a proto je nutno jejich odstoupení od smlouvy o dílo z [datum] pokládat za platné.

8. Co se týče vypořádání účastníků ze zrušené smlouvy o dílo, resp. co se týče stanovení vlastní výše bezdůvodného obohacení, kterého se ze zrušené smlouvy o dílo dostalo žalované, postupoval soud prvního stupně správně v intencích ustanovení § 457, 458 obč. zák. potud, že nejprve zjistil, jakou částku po započtení více a méně prací žalobci žalované zaplatili jako cenu díla. V tomto směru mezi stranami nebylo sporu o tom, že se jednalo o částku 2 305 153 Kč. Odvolací soud však nepokládá za správný postup soudu prvního stupně při ocenění majetkového prospěchu, kterého se ze zrušené smlouvy o dílo dostalo žalobcům. Pokud bral soud prvního stupně při stanovení majetkového prospěchu žalobců ze zrušené smlouvy o dílo zřetel pouze k těm vadám díla, které zakládaly nárok žalobců z titulu odpovědnosti za vady, nikoliv ke všem vadám ve smyslu nedostatků díla, přestože bylo prokázáno, že rovněž snižují hodnotu provedených prací, nebyl jeho postup správný. V případě vypořádání nároku ze zaniklé smlouvy o dílo podle zásad vypořádání bezdůvodného obohacení je totiž otázka, zda byly splněny podmínky pro vznik práva z titulu odpovědnosti za vady irrelevantní (NS ČR z 26. 7. 2018, sp. zn. 33Cdo 5506/2016). Pokud soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že z uvedených důvodů, tj. protože neměla být žalobci reklamována, nezohlednil při ocenění majetkového prospěchu žalobců ze zrušené smlouvy o dílo náklady na odstranění vady díla spočívající v absenci kotvení pozednice pomocí táhel, neodpovídá jeho konstatování obsahu spisu. Soud prvního stupně vycházel při ocenění majetkového prospěchu žalobců ze zrušené smlouvy o dílo z posudku znaleckého ústavu [právnícká osoba], z něhož je zřejmé, že částka stanovená znaleckým ústavem na náklady odstranění vad díla ve výši 254 042 Kč zahrnovala mimo jiné také náklady na odstranění vady díla spočívající v absenci kotvení pozednice šikmých táhel v místě příček v podkroví. Náklady na odstranění této dílčí vady se tedy do celkového ocenění majetkového prospěchu žalobců ze zrušené smlouvy o dílo v částce 1 632 520 Kč, z které soud prvního stupně vycházel, promítly.

9. Rozpor mezi vlastní částkou odpovídající nákladům na odstranění vad díla uplatněných žalobci v odstoupení od smlouvy o dílo stanovenou znaleckým ústavem [anonymizována tři slova] v částce 539 322 Kč a znaleckým ústavem [právnícká osoba] v částce 254 042 Kč zdůvodnil znalecký ústav [právnícká osoba] vyjádřením ze [datum], z [datum], jakož i výsledkem pověřeného znalce před soudem, o které odvolací soud doplnil dokazování za podmínek ust. § 213 o. s. ř. Z vyjádření znaleckého ústavu i výsledku jeho pověřeného znalce před odvolacím soudem vyplynulo, že rozdíl v ocenění dotčených nákladů na odstranění vad díla mezi znaleckými ústavami je důsledkem skutečnosti, že znalecký ústav [právnícká osoba] vycházel při stanovení nákladů na odstranění vad díla na rozdíl od znaleckého ústavu [anonymizována tři slova] ze stavebně technického průzkumu,

nikoliv toliko z doložených dokladů a fotodokumentace, v důsledku čehož se posudky obou ústavů liší ve výkazu výměr a také ve stanovení výsledných nákladů na odstranění vad díla, zejména ve stanoveném rozsahu prací a dodávek na odstranění vad.

10. Jedinou vadu, která nebyla žalobci reklamována ani uplatněna v jejich odstoupení od smlouvy, přestože rovněž nezpochybnitelně snižovala hodnotu žalovanou provedených prací, představovala vada spočívající v odklonu zdi v druhém nadzemním podlaží od svislice. Odvolací soud dospěl k závěru, že také náklady na odstranění dotčené vady je třeba při stanovení majetkového prospěchu, kterého se ze zrušené smlouvy o dílo dostalo žalobcům, zohlednit. Za podmínek ust. § 213 o. s. ř. proto doplnil dokazování o odborné vyjádření znaleckého ústavu [právníká osoba] týkající se nákladů na odstranění dotčené vady. Pověřený znalec znaleckého ústavu [právníká osoba] v písemném doplnku znaleckého posudku ze dne [datum], jehož závěry obhájil při výslechu před odvolacím soudem při jednání dne [datum], popsal technicky přijatelné varianty postupu při odstranění dané vady (srovnání omítkou, srovnání zateplením) a stanovil náklady na její odstranění, a to přibližně v částce 160 000 Kč. Konstatoval, že stanovení přesné výše nákladů na odstranění dané vady by předpokládalo příslušný technický průzkum, k němuž je kompetentní pouze specializovaná firma, kterou by si musel za tím účelem znalecký ústav najmout, s čímž by souvisely dle odhadu znalce další náklady 50 000 Kč až 60 000 Kč. S ohledem na uvedené náklady předpokládané znaleckým ústavem pro případ zpracování znaleckého posudku o přesné výši nákladů na odstranění dotčené vady odklonu zdi, s přihlédnutím k délce řízení, kdy se jeví obecně prospěšnější zájem na jeho skončení před dalším zkoumáním přesného rozsahu nákladů na odstranění předmětné dílčí vady díla, vyšel odvolací soud při stanovení nákladů na odstranění vady odklonu zdi kvalifikovanou úvahou ve smyslu ust. § 136 o. s. ř. z odborného posouzení znaleckého ústavu [právníká osoba] obsaženého v doplnku jeho znaleckého posudku ze [datum], jakož i z výpovědi pověřeného znalce ústavu při jednání před odvolacím soudem dne [datum], a žalobcům odečetl od obecné ceny díla nad rámec nákladů na odstranění vad díla stanovených posudkem znaleckého ústavu [právníká osoba] v částce 254 042 Kč ještě na náklady odstranění uvedené vady spočívající v odklonu zdi dále ještě částku 160 000 Kč. Znalecký ústav [právníká osoba] doporučil připočíst k částce 160 000 Kč 32 000 Kč na pravděpodobné nepředvídané práce a dodávky při odstraňování dotčené vady. K takovému navýšení nákladů na odstranění předmětné vady však již odvolací soud nepřistoupil, neboť pokládá za odpovídající přihlížet toliko k prokázanému rozsahu vady, nikoliv k takovému, který pokládá znalecký ústav pouze za pravděpodobný.

11. Odvolací soud tudíž na podkladě skutkových zjištění, která vyplynula z důkazů zopakovaných a doplněných za podmínek ust. § 213 o. s. ř. v odvolacím řízení dospěl k závěru, že majetkový prospěch žalobců ze zrušené smlouvy o dílo představuje částku odpovídající ceně díla po odečtu nákladů na odstranění vad, které žalobci uplatnili v odstoupení od smlouvy o dílo právním úkonem z [datum] (1 632 500 Kč) sníženou dále o náklady na odstranění vady odklonu zdi od svislice v částce 160 000 Kč, tj. celkem 1 472 500 Kč. Po započtení této částky oproti ceně díla, kterou žalobci zaplatili žalované (2 305 153 Kč), vyplývá, že bezdůvodné obohacení žalované ze zrušené smlouvy o dílo představuje částka 832 653 Kč.

12. Z vyložených důvodů proto odvolací soud podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil jako věcně správný a zákonný výrok I rozsudku soudu prvního stupně ukládající žalované povinnost zaplatit žalobcům částku 672 653 Kč a dále za podmínek ust. §220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil jeho výrok II potud, že žalované uložil zaplatit žalobcům dále ještě částku 160 000 Kč. Ve zbytku, tj. co do částky 523 954,50 Kč pak zamítavý výrok II rozsudku soudu prvního stupně rovněž jako věcně správný a zákonný potvrdil.

13. Protože odvolací soud rozhodl o změně napadeného rozhodnutí soudu prvního stupně, rozhodoval podle ust. § 221 odst. 2 o. s. ř. znovu také o nákladech řízení před soudem prvního stupně a odvolacím. V dané věci odvolací soud z důvodů již podrobně rozebraných v usnesení ze 7. 6. 2018, č. j. 13 Co 47/2018-786, posoudil odstoupení žalobců od smlouvy o dílo jejich právním jednáním z [datum] jako platné a základ jejich nároku na vydání bezdůvodného obohacení, kterého

se v důsledku zrušení smlouvy o dílo domáhali po žalované, jako oprávněný. Neúspěch žalobců ve sporu spočíval pouze ve výši požadovaného plnění, které soud stanovil až na základě posudku znaleckého ústavu [právní osoba] a zčásti (pokud se týká nákladů na odstranění vady odklonu zdi od svislice ve druhém nadzemním podlaží) na základě odborného vyjádření jmenovaného znaleckého ústavu doplněného úvahou soudu ve smyslu ust. § 136 o. s. ř. Jestliže v daném případě znalecký posudek a úvaha o výši nároku dle ust. § 136 o. s. ř. sloužily soudu k závěru o konkrétní výši bezdůvodného obohacení žalované, jde o případ, kdy je při rozhodování o nákladech řízení odůvodněn postup dle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. Podle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. Základem pro určení výše náhrady nákladů řízení při aplikaci tohoto ustanovení není částka požadovaná žalobou, nýbrž základem pro ohodnocení tohoto nároku za účelem určení výše náhrady nákladů řízení je až částka přisouzená, a z ní se určuje též odměna advokáta (NS ČR ze dne 21. 9. 2016, č. j. 25 Cdo 3974/2015).

14. Žalobcům náleží náhrada nákladů právního zastoupení za níže specifikované úkony právní služby dle ust. § 11 odst. 1) vyhl. č. 177/1996 Sb., které jejich právní zástupkyně vykonala na základě plné moci před soudem prvního stupně: příprava a převzetí zastoupení, předžalobní výzva k plnění se skutkovým a právním rozbohem, sepis žaloby, účast u jednání před soudem prvního stupně dne [datum], vyjádření ve věci samé ze dne [datum], tj. celkem za pět úkonů právní služby. (Žalobci dále uplatněné náklady právního zastoupení za sepis jejich odvolání ze dne [datum] proti usnesení o znalečném přiznaném znaleckému ústavu [anonymizována tři slova] neposoudil odvolací soud jako účelně vynaložené náklady řízení, neboť žalobci vzali toto své odvolání ještě předtím, než o něm odvolací soud rozhodl, podáním z [datum] zpět. Účelně vynaloženými neshledal odvolací soud ani žalobci též uplatněné náklady související se sepisem zpětvzetí dotčeného odvolání). Za pět výše specifikovaných úkonů právní služby náleží každému z žalobců náhrada v sazbě mimosmluvní odměny podle ust. § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb. stanovené z tarifní hodnoty 832 653 Kč (jak zdůvodněno shora) snižená o 20% dle ust. § 12 odst. 4 téhož předpisu, tj. v částce 9 328 Kč a za každý z pěti společných úkonů právní služby dále dohromady jeden režijní paušál náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 téhož předpisu, tj. celkem 94 780 Kč. Dále pak žalobcům náleží náhrada jízdného jejich právní zástupkyně za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [obec] do [obec] a zpět [značka automobilu] [anonymizováno] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva [anonymizována dvě slova] v ceně [anonymizováno] dle vyhl. č. 472/2012 Sb., tj. celkem ve výši 4 381,20 Kč, to vše s DPH 21%, tj. celkem 119 985 Kč. Tuto částku uložil soud žalované uhradit k rukám žalobců. Následně byla žalovaným jejich právní zástupkyně ustanovena podle ust. § 30 o. s. ř. usnesením soudu prvního stupně z 14. 4. 2015, č. j. 7C 337/2012-380. Ustanovená právní zástupkyně žalobců vykonala k ochraně práv a zájmů žalobců v řízení před soudy obou stupňů následující úkony právní služby: účast na jednáních před soudem prvního stupně [datum], [datum] (2 úkony), [datum], [datum] a [datum], písemné zpracování otázek znalci ze dne [datum], účast na jednáních před odvolacím soudem [datum] (2 úkony), [datum] a [datum], sepis odvolání žalobců ze dne [datum] ve znění odůvodnění odvolání ze dne [datum] (1 úkon), sepis odvolání žalobců ze dne [datum] ve znění odůvodnění odvolání ze dne [datum] (1 úkon), sepis závěrečného návrhu žalobců ze dne [datum] a ze dne [datum], vyjádření žalobců ze dne [datum], ze dne [datum], ze dne [datum], ze dne [datum], ze dne [datum], ze dne [datum], ze dne [datum], ze dne [datum] a ze dne [datum], ze dne [datum], tj. celkem za 25 úkonů právní služby. Za každý z výše specifikovaných dvaceti pěti úkonů právní služby náleží každému z žalobců, náhrada v sazbě mimosmluvní odměny dle ust. § 12a odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb. v částce 5 000 Kč, snižená o 20% dle ust. § 12 odst. 4 téhož předpisu, tj. v částce 4 000 Kč a za každý z pětadvaceti společných úkonů právní služby dále dohromady jeden režijní paušál náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 téhož předpisu, tj. celkem 207 500 Kč. Dále ustanovené právní zástupkyni žalobců náleží náhrada jízdného za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [obec] do [obec] a zpět (460 km) [značka automobilu] s průměrnou spotřebou

[anonymizována dvě slova] [číslo] km paliva [anonymizována dvě slova] v ceně [anonymizováno] dle vyhl. č. 328/2014 Sb., celkem ve výši 5 947, 16 Kč, za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [část obce] – [část obce] do [obec] a zpět (460 km) [značka automobilu] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva [anonymizována dvě slova] v ceně [anonymizováno] dle vyhl. č. 385/2015 Sb., celkem ve výši 5 599,94 Kč, za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [část obce] – [část obce] do [obec] a zpět (460 km) [značka automobilu] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva [anonymizována dvě slova] v ceně [anonymizováno], [částka] dle vyhl. č. 440/2016 Sb., celkem ve výši 5 677,78 Kč, za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [část obce] – [část obce] do [obec] a zpět (460 km) [značka automobilu] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva [anonymizována dvě slova] v ceně [anonymizováno], [částka] dle vyhl. č. 440/2016 Sb., celkem ve výši 5 677,78 Kč, za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [část obce] – [část obce] do [obec] a zpět (460 km) [značka automobilu] [anonymizována dvě slova] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva nafta v ceně [anonymizováno], [částka] dle vyhl. č. 463/2017 Sb., celkem ve výši 5 297,54 Kč, za cestu k jednání u soudu prvního stupně dne [datum] z [část obce] – [část obce] do [obec] a zpět (460 km) [značka automobilu] [anonymizována dvě slova] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva nafta v ceně [anonymizováno], [částka], celkem ve výši 5 297,54 Kč, za cestu 4. - [datum] z [část obce] – [část obce] do [obec], [část obce] a zpět (50 km) vozidlem [anonymizována tři slova] [anonymizováno] s průměrnou spotřebou 5,9 l [číslo] km paliva nafta v ceně [částka] dle vyhl. č. 333/2018 Sb., celkem 608,12 Kč a za cestu [datum] z [obec] do [obec], [část obce] a zpět (50 km) vozidlem [anonymizována tři slova] [anonymizováno] s průměrnou spotřebou [anonymizováno] l [číslo] km paliva nafta v ceně 31,80 Kč dle vyhl. č. 358/2019 Sb., celkem 607,62 Kč, tj. celkem 34 713,48 Kč. Dále náleží ustanovené právní zástupkyni žalobců náhrada jízdného za cestu k jednání u odvolacího soudu [datum] a [datum] vlakem z [obec] do [obec] a zpět celkové částce dle doložených kopií jízdních dokladů 1 923 Kč. Současně s náhradou jízdného pak náleží ustanovené právní zástupkyni žalobců náhrada za promeškaný čas dle ust. § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., a to za každou cestu [obec] - [obec] a zpět za 20 půlhodin po 100 Kč, a za 2x jízdu automobilem z [obec] do [obec] a zpět ([datum] a [datum]) za 4 půlhodiny po 100 Kč, tj. celkem 16 800 Kč Celkem tedy náleží právní zástupkyni žalobců za úkony právní služby, které pro žalobce vykonala před soudy obou stupňů jako ustanovená právní zástupkyně dle ust. § 30 o. s. ř. částka 207 500 Kč včetně paušálních náhrad hotových výdajů dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. a náhrada jízdného včetně náhrady za promeškaný čas dle ust. § 14 odst. 3 téhož předpisu v částce 53 436 Kč, tj. v souhrnu 260 936 Kč spolu s DPH 21% v částce 54 797 Kč, celkem 315 733 Kč. Uvedenou částku uložil odvolací soud podle ust. § 149 odst. 2 o. s. ř. žalované uhradit na účet soudu prvního stupně.

15. O státem zálohovaných nákladech řízení vzniklých před soudy obou stupňů rozhodl soud podle ust. § 148 odst. 1 ve spojení s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř.. Žalobci byli usnesením soudu prvního stupně ze dne 25. 3. 2013, č. j. 7C 337/2012- 66, osvobozeni od soudních poplatků, a proto proti nim státu podle ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů nepřisluší. Žalované pak odvolací soud uložil podle procesního výsledku sporu, kdy byla úspěšná v rozsahu 39%, uhradit 61% státem zálohovaných nákladů řízení vzniklých před soudy obou stupňů. Co se týče specifikace státem zálohovaných nákladů řízení vzniklých před soudem prvního stupně, odkazuje odvolací soud pro stručnost na jejich správně uvedený výčet obsažený v odůvodnění usnesení soudu prvního stupně z 14. 2. 2019, č. j. 7C 337/2012-915. V souhrnu činily státem zálohované náklady řízení 175 403,60 Kč, 61% z této částky pak představuje 106 996 Kč Náklady státu v uvedené výši uložil odvolací soud žalované uhradit na účet soudu prvního stupně. Žalovaná v odvolání proti usnesení soudu prvního stupně z 14. 2. 2019, č. j. 7C 337/2012-915, nesouhlasila s tím, že soud prvního stupně neponížil státem zálohované náklady řízení o zálohu, kterou na náklady znalečného složila v částce 50 000 Kč. Postup soudu prvního stupně byl správný a ani odvolací soud zálohu složenou žalovanou při rozhodování o povinnosti stran k úhradě státem zálohovaných nákladů řízení dle ust. § 148 odst.

1 o. s. ř. nezohlednil. Záloha 50 000 Kč zaplacená žalovanou byla spotřebována na pokrytí části přiznaného znalečného vyplaceného znaleckému ústavu [právnícká osoba] a v tomto rozsahu představuje náklad důkazu podle ust. § 137 odst. 1 o. s. ř. podřaditelný pod náklady řízení, o nichž soud rozhodoval podle ust. § 151 ve spojení s ust. § 142 a násl. o. s. ř. Státem zálohované náklady řízení vzniklé v průběhu odvolacího řízení představuje znalečné v částce 8 517 Kč přiznané znaleckému ústavu [právnícká osoba] usnesením ze 4. 12. 2019, č. j. 13Co 126/2019-963. Z této částky představuje 61% částka 5 195 Kč Náklady státu v uvedené výši uložil odvolací soud žalované uhradit na účet Karského soudu v Plzni.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně.

Plzeň 14. ledna 2020

JUDr. Marta Havlová v. r.
předsedkyně senátu